

Interviewcollectie Nederlandse Veteranen

Factsheet

Inleiding

De Nederlandse krijgsmacht is sinds de Tweede Wereldoorlog op nagenoeg alle continenten bij conflicten en missies ingezet. Via het Interviewproject Nederlandse Veteranen (IPNV) van het Veteraneninstituut (Vi) zijn van ruim 1.000 veteranen bijna 1.200 persoonlijke verhalen op geluidsdragers vastgelegd.

Deze persoonlijke verhalen bieden een schat aan informatie. Zij bieden inzicht in de beleving van veteranen en in de sociale verhoudingen en de dagelijkse praktijk van een militaire missie. Daarnaast kunnen persoonlijke ervaringen en terugblikken een extra dimensie toevoegen aan literatuur en archiefstukken en zo de kennis over een oorlog of vredesmissie vergroten. Bovendien wordt in de interviews niet alleen gesproken over de missie zelf, maar ook over de voorbereiding op de missie, de nazorg, de overgang van militair naar burger en de invloed van die militaire ervaringen op het verdere leven.

Overzicht Interviewcollectie

Het Vi heeft de meeste biografische interviews met veteranen in de periode 2006-2011 afgenomen. Het project is inmiddels beëindigd. De collectie bestaat uit interviews met veteranen van vrijwel alle missies en uitzendingen, en van alle rangen en standen. Van soldaat tot generaal, van gewondenverzorgers tot commando en van gevechten op Nederlandse bodem in de meidagen van 1940 tot patrouilleren in Afghanistan, alles komt aan bod in deze gevarieerde collectie. Daarnaast is in 2013, met financiële ondersteuning van het vfonds, een start gemaakt met het interviewen van enkele partners van veteranen, ook wel het thuisfront genoemd. Dit deelproject wordt in 2015 afgerond.

Onderstaande tabel geeft een indruk van de samenstelling van de interviewcollectie. De interviews met de partners zijn hierin niet meegenomen, het gaat alleen om interviews met veteranen zelf.

Overzicht aantal geïnterviewden per periode en conflict/missie

Periode	Oorlog / vredesmissie	Aantal geïnterviewden [1]
1940 - 1945	WOII	193
1945 - 1950	Nederlands-Indië	238
1950 - 1954	Korea	33
1945 - 1962	Nieuw-Guinea	86
1979 - 1985	Libanon	131
1991 - 1992	Irak (Golffoorlog)	20
1992 - 1993	Cambodja	57
1991 - 2010	Balkan	16
1992 - 2010	Voormalig Joegoslavië	293
1998 - 2000	Kosovo	31
2002 - 2010	Afghanistan	115
2003 - 2004	Irak (SFIR)	64
	Overige conflicten / missies	214

[1] Er zijn tot op heden 1.011 veteranen geïnterviewd (peildatum januari 2015). Omdat veel veteranen meerdere keren op uitzending zijn geweest, komt het totaal aantal geïnterviewde veteranen per missie opgeteld hoger uit dan het totaal aantal geïnterviewde veteranen.

Toegang en gebruik

De interviews dienen als bron voor wetenschappers, beleidsmakers en journalisten, maar ook voor veteranen, familieleden, nabestaanden en andere geïnteresseerden. Op dit moment zijn bijna 600 interviews te beluisteren via de website van het Vi. Deze interviews zijn publiekelijk toegankelijk na kosteloze registratie. De overige interviews zijn niet zonder meer publiekelijk toegankelijk. Daarvoor geldt meestal dat de geïnterviewde heeft aangegeven dat voor gebruik van het interview restricties gelden, bijvoorbeeld uit oogpunt van privacy. Deze interviews kunnen alleen onder strikte voorwaarden en na expliciete toestemming van het Vi worden beluisterd.

De geïnterviewde veteranen vertellen hun levensverhaal vanaf de geboorte en (vroege) jeugd tot het moment van het interview. Uiteraard ligt de nadruk op de militaire loopbaan. De interviews duren gemiddeld 2,5 uur. In de database kan gezocht worden op trefwoord, achternaam, geslacht, missie en krijgsmachtdeel. De interviews zijn opgeslagen in de vorm van audiobestanden en bevatten geen beeldmateriaal. Bij elk interview is beknopte informatie te vinden over o.a. uitzending, rang, opleiding en functie van de geïnterviewde. Ook is er voor een eerste, snelle oriëntatie een korte geschreven samenvatting beschikbaar. Sommige veteranen hebben daarnaast persoonlijke memorabilia (zoals foto's, dagboeken en krantenknipsels) ter beschikking gesteld aan het Vi. Deze zijn in 2014 in overleg met de schenkers overgedragen aan het Nederlands Instituut voor Militaire Historie.

Oral History

Het IPNV is een goed voorbeeld van een zogenaamd *oral history*-project. Onder *oral history* verstaat men een wetenschappelijke methode waarin het verleden wordt onderzocht op basis van mondelinge overlevering. Dit type bronnen geeft inzicht in hoe historische gebeurtenissen zijn beleefd door ooggetuigen. Daarnaast geven mondelinge bronnen inzicht in hoe mensen betekenis geven aan hun ervaringen en leveren ze vaak informatie die aanzet geeft tot aanvullend onderzoek in andere bronnen.

Bij raadpleging van de interviewcollectie men zich bewust zijn van de specifieke eigenschappen van *oral history*. Herinneringen zijn subjectief en geen feitelijke weergave van wat er gebeurd is. Het kan voorkomen dat mensen die hetzelfde hebben meegemaakt verschillende herinneringen en beelden hebben en andere conclusies trekken. Ook zal niet alles wat in de interviews gezegd wordt exact kloppen. Mensen spreken vaak jaren later over hun ervaringen en kunnen zich niet alles meer exact herinneren. Dit dient in acht te worden genomen bij gebruik van mondelinge bronnen, zoals de interviewcollectie. Wie wil weten wat er 'precies' gebeurd is, zal ook andere bronnen moeten raadplegen of naar meerdere verhalen over dezelfde gebeurtenis moeten luisteren.

Partner van de Interviewcollectie

De interviewcollectie is ook toegankelijk via de site van *Data Archiving and Networked Services* (DANS). DANS, een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), is opgericht om de duurzame toegang tot digitale onderzoeksgegevens te bevorderen. De rol van DANS in deze collectie is ervoor te zorgen dat de interviews ook op de lange termijn nog te beluisteren zijn. Via de website van DANS kan op trefwoord worden gezocht in het online archiveringssysteem EASY. Voor meer informatie over DANS kunt u de website bezoeken (www.dans.knaw.nl).

Nadere informatie

Heeft u naar aanleiding van deze factsheet interesse in nadere informatie over het IPNV of heeft u vragen over de collectie? Bezoek dan de website van het Veteraneninstituut (www.veteraneninstituut.nl) of neem contact met ons op. Dit kan telefonisch (088-334 00 50) of per e-mail (info@veteraneninstituut.nl).

Dit is een uitgave van het Veteraneninstituut.
Januari 2015.